

Nap

Októberről 211 megfigyelés érkezett (minden nap készültek észlelések), melyből 2 db volt fotografikus. Ez volt az aktivitás leszálló ágának eddigi leginaktívabb hónapja. Mindössze 3 C és 4 S típusú fler történt. A NOAA adatai alapján naponta átlagosan 0,84 csoport volt megfigyelhető, a relatív szám e-havi értéke pedig 12,97-nek adódott. A csoportok által elfoglalt terület átlagos nagysága 37,42 MH volt.

Észlelő	Észlelések	Műszer
Áldott Gábor (Budapest)	3/3 fD	PST, 8 L
Bartha Lajos (Budapest)	43/42 tá, v	5 L
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	28/28 v	16 T
Horváth Tibor (Hegyhátsál)	6/6 tá	10,2 L
Keszthelyi Sándor (Pécs)	19/19 v	sz
Keszthelyiné S. Márta (Pécs)	31/31 v	sz
Kiss Barna (Felsőzsolca)	27/26 v	20 T
Kren, Gustav (Zágráb, HR)	23/23 pr	13 L
Lőrincz Miklós (Pécs)	18/18 v	9 L
Majzik Lionel (Tápióbicske)	27/27 v	10
Ravasz Bálint (Orosháza)	6/6 v	5 L, sz
Ilj. Szeiber Károly (Budapest)	16/16 v	8 L
Vida Tibor (Pécs)	54/54 v	7 L

Szabad szemmel egyetlen aktív területet sem lehetett megfigyelni.

A hónap első három napjában foltmentes a felszín, a 3-ai részleges (gyűrűs) napfogyatkozás alkalmával sokak bánatára makulátlan korongot takart el a Hold. 4-én jelenik meg a délkeleti negyedben -6° -on a 813-as AA, típusa D. 6-7-én van a CM-en, területe 150 MH, mágneses tere β - γ , vezetője kettős, a követő két pórúsív némi PU-val fűszerezve. A CM-átmenet után gyorsan csökevényesedni kezd, 10-11-én már csak apró foltokból áll, típusa B-A, 11-én még a perem előtt elhal. 11-én már a CM után jelenik meg a 814-es AA, hivatalosan 13-áig létezik, bár pórús volta miatt igen nehezen figyelhető meg (~20 heliografikus fokkal mögötte 11-12-én sorszámozatlan pórúsok látszanak – Kiss B.).

Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ
1	0	0	0	-	11	2	25	50	-	22	1	13	20	0
2	0	0	0	0	12	1	17	40	0	23	1	11	10	0
3	0	0	0	0	13	1	11	10	0	24	0	0	0	0
4	1	15	60	0	14	1	11	50	0	25	0	0	0	0
5	1	31	150	0	15	1	11	70	0	26	0	0	0	0
6	1	28	130	0	16	1	11	50	0	27	0	0	0	-
7	1	31	120	0	17	1	11	40	0	28	0	0	0	0
8	1	24	80	-	18	1	11	30	0	29	1	11	10	0
9	1	16	30	0	19	2	30	50	0	30	1	14	40	0
10	1	11	20	0	20	1	15	20	-	31	2	29	60	0
					21	1	15	20	-					

14-én a kel +8°-on a 815-ös terület fényes fáklyamező ölelésében. 18-áig nem sokat változik, típusa J, majd mérete csökkenni kezd, 19-én a CM előtt bipolárisra fejlődik, de az umbrák területe tovább csökken. Ekkor egy napra megjelenik a délnyugati negyedben a 816-os AA, típusa B (lényegében kisebb pórushalmaz) és -14°-on helyezkedik el. 20-án a 815-ös megnyúlása miatt a CM-en már C típusú. A terület hivatalosan 23-án hal el, azonban 21-e után vizuálisan már nem megfigyelhető. 29-én a keleti perem közelében jelenik meg a 818-as AA -8°-on, majd 31-én a közvetlen közelében tőle délnyugatra -9°-on a 819-es AA, típusuk ekkor D illetve C.

Novemberben a rossz időjárás és a továbbra is alacsony aktivitás miatt csupán 90 észlelést készítettek megfigyelőink (Kiss Barna távcsövének tükrét éppen ekkor alumíniumozták újra, emiatt ebben a hónapban csak 1 rajzot készített). A hivatalos adatok nyomán napi átlagban 1,73 aktív terület volt a Napon, ezek közül a 822-es szabad szemmel is több napig követhető volt (ennek a két hónapnak ez a csoport volt az egyetlen jelentősebb területe; 6 darab M típusú fler is lezajlott fölötté). A novemberi relatívszám 32,17 volt, míg az MH MDF 284,33-nak adódott.

A 818-as és 819-es csoportok 2-3-án vannak a CM-en, típusuk B, majd C és A, de valójában csak kisebb-nagyobb pórushalmazok. 5-ére elhalnak, helyettük a 818-as egy nappal azelőtti pozíciója alatt -16°-on megjelenik a 820-as, és rövid életútján hamar eljut a D típusig. Ez után a 819-es még „fel-feltámad poraiból” (fáklyamezejéből), a 820-as pedig „elindul a lejtőn lefelé”, típusa hamar visszaesik C-re. Sajnos szinte nulla a nagyobb távcsővel végzett megfigyelések száma az ez utáni időszakról, ezért a SOHO képekre hagyatkozva: 9-ére az előző két csoport lefordul, 8-án egy pórus még (NOAA 821) feltűnik egy napra a délnyugati negyedben -14°-on, de ez után két inaktív, makulátlan nap következik.

Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ
1	2	33	80	0	11	0	0	0	-	21	3	45	590	-
2	2	36	70	-	12	1	11	120	-	22	2	36	600	-
3	2	24	40	0	13	1	16	120	-	23	2	35	410	0
4	2	22	20	0	14	1	26	610	-	24	2	30	320	-
5	1	18	50	-	15	1	32	810	-	25	3	39	210	-
6	2	34	70	-	16	1	58	740	1	26	2	30	80	-
7	2	31	180	0	17	1	62	720	1	27	2	26	70	-
8	3	38	120	0	18	1	51	690	-	28	2	27	100	-
9	1	13	30	0	19	2	52	650	1	29	2	27	90	-
10	0	0	0	-	20	3	56	700	1	30	3	57	240	-

12-én kel -6°-on a 822-es terület, típusa ekkor J, használható megfigyelés sajnos egészen 16-áig nem készült róla. 14-ére C-E utat jár be, területe már 610 MH, mágneses tere β - γ . 15-én már 810 MH, szerkezete klasszikus; a vezető erőteljes, közel szabályos, nagy umbrájú penumbrás folt, kissé elnyúlt alakkal, míg a követő kisebb, PU-jában az umbra kissé kevésbé szabályos, míg a vezető és a követő között főleg az utóbbi felőli oldalon pórushalmaz és penumbra-fosztlányok figyelhetők meg. 18-19-én van a CM-en (típusa F, szabad szemmel mint „nagy” folt látszik), majd lassan egyszerűsödni, méretben csökkenni kezd és eltűnedeznek a pórusok a vezető és a követő közül. 19-én közben a délnyugati negyedben jó 25°-al a 822-es előtt -18°-on megjelenik a 823-as D típusú AA. 20-án a keleti peremnél -13°-on fáklyamezővel körülölelve

befordul a 824-es J típusú AA. 21-én utóbbi kettő típusa C, mindhárom a korongon levő AA mágneses tere β . 22-én a 823-as még a perem előtt elhal és a 822-es követője is közel van ehhez, miközben vezetője mögött kis penumbra-ív keletkezik. Sajnos megint csak nulla a részleteket mutató észlelések száma, így nehéz az események követése. A 824-es vezetője kettős. 25-én a 822-es teljesen lefordul a korongról, a 824-es áthalad a CM-en (típusa ekkor C, a vezető szabályos kis PU-s folt, a követő pórus, kisebb távcsövekkel valószínűleg nem látható), és tőle kicsivel északkeletre feltűnik (?) egy pórus, mely a NOAA 825-ös számozást kapja. 29-én a keleti perem környékén sok a fáklyamező, megjelenik a 826-os AA -2° -on, majd másnap a 827-es $+8^\circ$ -on (két hónap alatt a második csoport az északi félgömbön). 30-án tehát még tartja magát fáklyamezejében a 824-es C típusú AA, a 826-os szépen fejlődik, típusa már D, hármas tagoltságot mutat, melyben a szerkezet minden komponense penumbrás, és a 827-es is D típusú, bár kinézetében össze sem hasonlítható a 826-ossal, annyira kisméretű foltok alkotják.

Szomorú, hogy a hónap nagy csoportjáról egyetlen fénykép vagy részletrajz sem érkezett be (Kren G. részletes korongrajzait leszámítva), pedig a minimum felé közeledve sokkal jobban meg kellene becsülni az ilyen egyre inkább „kivételes” lehetőségeket...

PÁPICS PÉTER